

dyrearterne sammen inde for et meget lille område, og Barro Colorado er et eldorado for en zoolog.

Bogens sidste halvdel handler om forfatterens besøg og lange ophold hos cuna- og choco-indianerne i Panama og nordlige Colombia. Afsnittet her er illustreret med dejlige fotografier, både i sort-hvidt og i farver (efter codachrome-optagelser). Per Høst er en sikker og pålidelig iagttager, der har den største sympati for disse folk, hvis kultur snart forsvinder.

Bogen er en populær rejsebog, skrevet af en zoolog, men vel at mærke en mand, der har øjnene åbne, og som ved hjælp af kamera og pen forstår at delagtiggøre andre i sine oplevelser, så vi her har fået en bog, der virkelig hæver sig over gennemsnittet af rejsebøger.

Borge Fristrup.

Aurada, Fritz: Steinernes Wunderland. Die Formenwelt der Alpen. (Kleine Länderkunde, unser Wissen von der Erde). Stuttgart 1951. 150 sider, incl. litteraturliste.

Alpernes uendelige rigdom på former er emnet for denne lille bog, hvori Fritz Aurada gør et forsøg på at analysere de forskellige formelementer, sådan som de er fremkommet som følge af erosion og sedimentation.

Bogens første afsnit behandler de formende kræfter, såsom vejrsmuldring og forvitring samt vandløbs og gletsjeres mekanik, og det kan læses med godt udbytte af selv ikke-alpinister. På fortrinlig måde behandles her de forskellige vejrsmuldrings- og forvitringsprocesser i sedimenter henh. eruptiver. I afsnittet om gletsjerne er forfatteren tydeligt på hjemlig grund og yder her på grundlag af nye undersøgelser fortræffelige bidrag til forståelsen af gletsjernes bevægelse.

I bogens andet afsnit, de alpine former, overfører forfatteren de i første afsnit vundne erfaringer på alpeformerne, der behandles systematisk fra alpetinde til alpedalbund, og beretter heri om samspillet mellem de forskellige processer og disses resulterende indvirkning på grundsubstansen, alperne. Et særligt kapitel behandler her, noget vidtløftigt, dannelsen af firnen og inddelingen af denne efter formen. Fortræffeligt er det følgende afsnit, hvor forfatteren gennemgår dalprofilet i alle dets aldersfaser og viser, hvorledes det influeres af vekslende lagstilling, bjergartsbeskaffenhed og niveauændringer af tektonisk art.

Derimod kommer forfatteren slet ikke ind på selve foldningsprocessernes betydning for alpebilledet, og det må betragtes som en

svaghed i fremstillingen, at de tektoniske dale ikke omtales, fordi man derved let får det indtryk, at de exogene processer alene har skabt alpeformerne.

Fremstillingen er ledsaget af talrige tekstfigurer, der utvivlsomt støtter lægmanden i hans læsning, men som for en geograf eller geolog nok i adskillige tilfælde kan virke noget pedantiske og overflødige. Langt mere oplysende er en samling fotografier, der i både teknisk og i pædagogisk henseende er særdeles velvalgte, og det kan næppe bebrejdes forfatteren, at eksemplerne er hentet fra de østrigske alper alene.

Viggo Hansen.

Hans Stille: Die jungalgonkische Regeneration im Raume Amerikas. Abh. z. Geotektonik Nr. 1. Herausg. v. Geotektonischen Inst. d. Akademie. (Abh. d. Deut. Akad. d. Wissenschaften z. Berlin, Math-naturwiss. Klasse, Jahrg. 1948. Nr. 3).

Din. A. broschirt, 39 sider med 12 figurer. Bogladepris 5,25 Dm. Akademie Verlag, Berlin 1949.

Denne afhandling er et led i den lange række af analyser over jordens tektoniske strukturelementer, som *Stille* i årenes løb har publiceret.

Udgangspunktet er *Stilles* påstand, at jordens udviklingshistorie kan deles i to stortider: Protogæikum og Megagæikum. Den første af disse svarer til Arkaikum og det ældre Algonkium til og med den algomiske foldning i det canadiske skjold.

Ved slutningen af Protogæikum, d. v. s. subjotnium i Fennoskandia skulle jordens ældste urkontinenter (fastlandskærner) være sammensvejsede af de forudgående bjergkædefoldninger (Marealbiderne, Svekofennider og Karellider i Fennoskandia) til et sammenhængende kontinent, Megagæa, der i øst og vest beskylledes af Urpacifik oceanet og gennemhullede af 4 mindre uroceaner, Urarctik, Urskandik (Havet mellem Norge — Island og Grønland), Det nordlige Uratlantik (Atlantehavet mellem en linie fra Irland til New Foundland og en linie fra Amazonmundingen mod NØ. til Gibraltar) og det sydlige Uratlantik (Det sydlige Atlantehav mellem en linie fra Rio Janeiro til Swakopmund i SV. Afrika og en linie fra Falklandsøerne mod SV. til kanten af Antarktik ved 30° ø. l. og derfra i en bue op til Sydafrikas vestkyst). Landmassen omfattede således også hele Det indiske Ocean og det vestlige Stillehav indenfor linien New Zealand — Fiji Øerne — Solomon Øerne — New Guinea — Marianerne til Japan.

Ved begyndelsen af den derpå følgende Neogæikum brækkes dette